

Ústav světových dějin

Posudek oponenta bakalářské práce

Stejskal, Leoš, New Labour a devoluce Spojeného království v devadesátých letech 20. století, Ústav světových dějin FF UK v Praze, Praha 2013, 58 stran rkp.

Leoš Stejskal si jako téma své práce zvolil devoluční politiku ve Velké Británii v devadesátých letech 20. století. V úvodu své bakalářské práce však uvádí, že jeho práce má mnohem širší záběr, protože se snažil najít odpověď na otázku, „proč se devoluce prosadila až v devadesátých letech a ne dříve a jaké byly hlavní faktory ovlivňující politický a společenský vývoj na cestě k devoluci“.

V první kapitole se autor zaměřil na úplné počátky formování vztahů tří národů, které obývaly hlavní britský ostrov až do vytvoření společného britského státu. Uvádí pokus o sjednocení království v době Jakuba (VI.) I., který nebyl úspěšný kvůli vzájemné animozitě (jak Stejskal uvádí ve své práci: „U anglických elit převážilo přesvědčení, že spojení s „chudými“ Skoty jim přinese pouze ekonomické a sociální problémy, naopak Skotové se nechtěli vzdát své těžce vybojované nezávislosti“). Autor také správně uvádí, že i když došlo v roce 1707 ke schválení zákona o unii a k vytvoření Spojeného království Velké Británie, Skotsko si uchovalo mnohé prvky politické institucionální suverenity. Tuto kapitolu autor dovádí až do druhé světové války, přičemž za důležitý mezník pro další vývoj považuje druhou polovinu 19. století, když se širší masy obyvatelstva se začaly politicky aktivizovat.

Po této časově poměrně široce pojaté kapitole se Stejskal zaměřil na první neúspěšný pokus o devoluci v sedmdesátých letech 20. století. Jako docela důležitý fakt (v práci trochu stojící v pozadí) pro oslabování pout v rámci monarchie považují to, že na Skotsko a Wales mnohem více dopadla krize těžkého průmyslu, což vedlo v těchto oblastech k vysoké nezaměstnanosti. Jako hlavní důvod pro oslabování společné britské identity uvádí autor rozpad impéria, nové společenské proudy šedesátých let a postupující amerikanizaci. To pak podle něj vedlo k tomu, že skotští a velšští voliči začínají hledat politické alternativy. Vítězství

Ústav světových dějin

Labour Party ve volbách v roce 1974 pak přivedlo poprvé devoluci do středu zájmu politických debat. Proč otázka devoluce neuspěla, analyzuje autor v poslední části této kapitoly.

Třetí kapitola analyzuje problematiku devoluce od vlády Margaret Thatcherové do vítězství Labouristické strany (New Labour) ve volbách v roce 1997. Jednalo se o období, které vytvořilo hlavní předpoklady pro pozdější úspěšný proces devoluce. Autor věnuje v této části značný prostor Labouristické straně a vzniku tzv. *New Labour*, protože právě v ní vidí pozdějšího nositele devoluční politiky. Poslední část je pak analýzou samotného procesu devoluce, ustavení institucionálního rámce a praktického fungování. Velmi zajímavá je část, kde se Stejskal ptá, zda se blíží konec Velké Británie, na kterou ale nedokáže najít jasnou odpověď (což ale vlastně ani nejde).

Na závěr svého posudku bych chtěl poznamenat, že se jedná o velmi kvalitní bakalářskou práci, v níž Leoš Stejskal prokázal nejen hluboké znalosti britských institucionálních dějin, ale i schopnost správně analyzovat poměrně dosti složitý devoluční proces. Bakalářskou práci Leoše Stejskala **doporučuji** k obhajobě a navrhuji ohodnotit ji stupněm **výborně**.

V Praze 12. června 2013

PhDr. Jaromír Soukup, Ph.D.

Ústav světových dějin FF UK v Praze